

Bevezető

Az elmúlt egy-két évtizedben igen nagy gazdasági átalakulások figyelhetők meg szerte a világban. A markáns folyamatok közül az egyik legfontosabb a kis- és középvállalkozások (KKV-k) felértékelődése. A KKV-k gazdasági szerepét elsősorban a nagyvállalati folyamatok erősítették fel, mivel a globális versenyben csak azok a nagyvállalatok tudtak talpon maradni, amelyek költségeiket csökkentendő kihelyezték (outsourcing) tevékenységeik jelentős részét. A beszállítók többsége pedig szűkszerűen kisebb, rugalmasabban működő vállalkozás. Az is jellemző változás, amíg korábban a KKV-k szinte csak a helyi gazdaságban működtek, elsősorban a lakossági szolgáltatásokban, addig napjainkban megfigyelhetők a globális piacra lépő KKV-k is, főleg a hálózatra alapozott innovatív üzleti szolgáltatásokban.

A KKV-k napjainkban egyre meghatározóbb szerepet töltenek be egy-egy térség gazdasági növekedésében. Ezt felismerve az elmúlt évtizedben erőteljes politikai törekvések figyelhetők meg a KKV-k versenyelőnyeinek megerősítésére. De nemcsak a gazdaságpolitikusok jöttek rá, hogy a nagyvállalatok mellett a kisebbek is fontosak, hanem a társadalompolitika alakítói is: a nagyvállalatoktól elbocsátott alkalmazottak a KKV-k-nál találtak munkát (sokszor önálló céget alapítva). Így a foglalkoztatáspolitikai is kiemelt céljai közé emelte és segíti a munkahelyteremtést a KKV-k keretében. Nemcsak az Európai Unió támogatja a KKV-kat, hanem Magyarországon is a 90-es évek végétől jelentős kormányzati erőfeszítések történtek.

Jelen tananyag a PHARE HU008-02-04 *Kis- és középvállalkozások fejlesztése (tananyag fejlesztése és képzési program lebonyolítása)*, a SZTE GTK Regionális és Alkalmazott Gazdaságtani Tanszék által irányított projekt keretében készült. A projekt célja a Dél-alföldi régió mindhárom megyéjében képzések szervezése, amelyek hozzájárulnak a KKV-k üzleti sikerességének javulásához. A képzések hat témakör köré szerveződtek, amelyek közül háromnak írásos tananyagát (jelen jegyzet három fejezetét) is kidolgoztuk. A tananyag könnyebb olvashatósága és elsajátíthatósága érdekében a szöveget nem törtük meg hivatkozásokkal; a három tananyaghoz felhasznált irodalmak jegyzékét együtt, a könyv végén találja meg az Olvasó. A szerzők és a projektvezető ezúton is megköszöni a projekt szervezése és végrehajtása során a lektorok és közreműködők segítségét.

Szeged, 2003. szeptember

Dr. Lengyel Imre
projektvezető

